

GYERGYÓI UJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felöltszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig

Telefon: 14.

Magyar-bolgár összefogás.

Egy idő óta sűrűn foglalkoznak a napilapok, úgy magyarok, mint a románok, a magyar-bolgár közeledés tényével, s ebből súlyos következtetéseket vonnak le már aszerint, amint ez a barátkozás pártjuk részére előnyt vagy hátrányt jelent.

A legérdekesebb a dologban az, hogy a magyar és román pártok szélmalomharcot vivnak egymással; mert amíg a Magyar Párt sem mondja meg, hogy miféle előnyöket vár ettől az esetleges bloktól, addig a román pártok is hallgatnak arról, hogy nekik tulajdonképpen miért is fáj ez a szokatlan szívélyes barátkozás.

A magyar lapokban ennek a barátkozásnak indokául és eredményéről a két rokon nemzet egységes kultúrája és politikai törekvése szerepel; azonban ami jelenleg nekünk, magyaroknak a legfőbb, nem olvasunk egy sort sem arról, hogy vajjon ennek a barátkozásnak milyen gazdasági következményei lehetnek ránk nézve.

Idáig a magyar lapokban csak azt olvastuk, hogy egy esetleges képviselőválasztás esetén hány szavazattal erősödne meg a Magyar Párt, de nem olvastunk semmit arról, hogy ezt a barátkozást vajjon hogy lehetne hasznosítani elsősorban leromlott gazdasági életünkben a mi javunkra.

Már pedig nagyon is lehetne, különösen a Székelyföldön, ahol jelenleg a fakeskedelem súlyos krízisen megy át.

Csak a napokban tette fel nekünk a kérdést egy városunkbeli fakeskedő, aki olvasott a magyar-bolgár szorosabb együttműködésről, hogy vajjon a Magyar Párt az eddigi vagy az ezutáni tárgyalások rendjén gondolt-e arra, milyen jól lehetne hasznosítani gazdaságilag ezt a barátkozást a székelyföldi fakeskedelem fellendítésére, ahonnan eddig is szállítottak fát több-kevesebb mennyiségben a román Dobrudzsába, ahonnan viszont gabonaműveket lehetne az ebben szűkös Erdély részére szállítani. Találónan jegyezte meg ez a fakeskedő és nem minden ironia nélkül, hogy ezen kérdés eredményes felvetéséhez legelsősorban is az lenne szükséges, hogy ezeket a tárgyalásokat főleg közigazdászok vezessék le, ahol a politika részére csak másodsorban jutna szerep.

Nem minden célszerűség nélkül mondotta ezt annak bizonyítására, hogy nálunk, magyaroknál, mindig más szakmabeliek képviselik azt az érdeket, amely szigorúan hozzáértő emberek tudását és tapasztalatait kívánná meg és amely célt tulajdonképpen az az illető szövetség vagy alakulat lenne hivatva szolgálni. Eklatáns például hozta fel azt a közelmúltú esetet is,

hogy az Erdélyi Magyar Földhitelintézet igazgatóságában csupán „gr., br. és dr.”-ok foglalnak helyet annak dacára, hogy a törvény intenciója elsősorban a bajbajutott kisgazdatiszadalmat kívánta intézkedéseivel felkarolni.

Még egy jellemző esetet hozott fel állításai igazolására és pedig a következőt:

A néhai bukaresti béke megkötésénél úgy Magyarország, mint Románia tábornokokkal és diplomáttal képviseltette magát; Németország delegációjában csak egy-két diplomata szerepelt, míg Bulgária delegációja tisztán közigazdászokból volt összeállítva.

Ennek a fakeskedőnek mindenben igazat kellett adnom, mert hiszen a szemünk előtt folyik el nap-nap után, hogy hiába barrikádozzák el magukat egymástól a különböző véd- és gátló vámokkal, hiába rakják meg a határokat gránicsárok, a gazdasági érdekek mindezeket keresztül törnek, mert hiszen az embereknek úgy itt nálunk, mint más államokban, elsősorban is enni kell és csak azután politizálni. Az a román delegáció, amely a mostani budapesti mintavásárt Maiorescu vezetésével felkereste, ezerszer több hasznot hozott Romániára és százszor inkább összehozta a két ország lakosainak a lelkét, mint akárhány politikus.

Hiába változnak az idők, s velük változnia kell a felfogásoknak is. Így el fog jönni az az idő, sőt már itt is van, mikor a gyermek sem játszik már katonákkal háborusdít, hanem repülőgép, autó és rádió a legkedvesebb játékszerrei.

És el kell jönnie annak az időnek is, habár ez most még csak fantazmagória, mikor a katonaság intézménye is csak muzeális tárgy fog lenni, hogy helyet adjon a technika és mezőgazdasági gépek még nagyobb előretörésének, melyek mind csak kizárólag a békét fogják szolgálni.

De visszatérve eredeti kiindulási pontunkhoz, szívesen vetjük fel azt a gondolatot, amely ha eddig fel nem vetődött, reméljük, hogy most meghallgatásra fog találni illetékes helyeken, hogy ezt a magyar-bolgár közeledést jó lenne legelsősorban is gazdasági alapokra fektetni, melynek kapcsán új életre lehetne kelteni az erdélyi agonizáló faipart, új felvevő piacot biztosítva számára, helyet biztosítva ezzel szemben a bolgár mezőgazdasági terményeknek is Erdély területén.

Mi a magyar-bolgár közeledést csakis ebben az irányban látjuk ránk nézve eredményesnek és hasznosnak, nem pedig a szavazatok többségében, amelyet játszi könnyűséggel tesz illuzórikussá bármikor bármelyik ural-

mon levő kormány, amelynek eklatáns példáit a mostani községi választásoknál is volt alkalmunk tapasztalni.

Kívánságunk tehát ezeknél a tárgyalásoknál röviden csak az lehet: mentül több gazdasági kérdés megoldását a lehető legkevesebb politikummal keverve.

Néhány szó az idegenforgalomról.

Ebben az anyagilag leromlott világban, mikor minden ország idegen pénz bejövetelére iparkodik, nem csekély fontossággal bír Vicol generálisnak, az országos Balneológiai Egyesület elnökének, Románia idegenforgalmáról csak a napokban tett azon kijelentése, hogy Romániának idegenforgalmi politikája a lehető legcélszerűtlenebb. Míg ugyanis az idegen országok egymással versenyeznek, hogy melyik adjon az idegeneknek mentül nagyobb kedvezményt, ahol már a kölcsönös vízumeltörések-nél tartanak, addig Románia a bejövő idegeneket szigorú ellenőrzéseknek veti alá s az utlevélükénél is számos kellemetlenségeket okoz. Ez az oka annak, hogy Romániának nincsen számbajöhető idegenforgalma.

Vicol generálisnak ezt a kijelentését azért hozzuk fel, hogy Romániának, különösen Erdélynek, nemcsak azért van szüksége idegenforgalomra, hogy ezáltal idegen pénz is szivárogon be Romániába, hanem azért is, mivel számtalan természeti kincseink mellett vagy hozzá nem értésből, vagy nem törődésségből, vagy pénzhány miatt könnyelműen megyünk el, amelyeket az idegenek felismerve, talán hajlandók lennének ezek feltárására hasznos áldozatokat is hozni.

Az idegenforgalom fejlesztésével tehát a kormány nemcsak helyes pénzgazdaság politikát is folytatna, hanem egyúttal módot is nyújtana arra, hogy az idegenek megismerjék országunkat.

Az idegenforgalom különös fontossággal bír főleg szűkebb hazánkra, Erdélyre nézve, amely nemcsak gyógyfürdőiről híres, hanem számtalan kiaknázatlan kincseket is rejt magában a Hargita hegyláncolataiban.

Bányay János, a már Európa szerte ismert híres geológus, ki legalaposabb ismerője Erdély kincsesházának, már régóta iparkodik felhívni a figyelmet Erdély különös ásványviz és ásványgazdagságára, s nem tudja eléggé kihangsúlyozni, hogy Isten előtt való vétek emellett a kincsek mellett érzéketlenül elhaladni akkor, mikor Erdély népének nagy szegénysége mellett ezeknek a kincseknek a feltárása a lakosság igen nagy rétegének nyújtana biztos megélhetést.

Ugyancsak Bányay János említette fel szintén csak a napokban, hogy például milyen sikeresen használják fel külföldön a süritett szén-savat, amellyel Erdély majdnem minden fürdője bőven rendelkezik.

Bányay János ezen kijelentése eszünkbe juttatja Borszékfürdő háboru utáni bérbeadásával kapcsolatosan egy német mérnöknek azon laboratóriumát, melyet a borszéki közbirtokosság elnökségéhez nyújtott volt be s amelyben azt az eddig előttünk teljesen ismeretlen tervet

vetette fel, hogy míg a boryizkutakból szabadon elillanó szén-sav összesűrítésével a villanytelep és üveggyár hajtóerejének kérdését akarná megoldani a kőszén helyett, addig másrészt palackba foglalva kereskedelmi árucikké is szándékozna azt tenni.

Amire tehát most Bányay geologus oly szépen hivatkozik szeme elé tárva Erdély népének egy új gazdasági orientációt, arra egy német mérnök a borszéki közbirtokosság figyelmét ezelőtt már tíz évvel felhívta; sajnos azonban, hogy amint Borszáken a felesleges szén-sav azóta is csak a levegőbe párolog el anélkül, hogy annak hasznosításával bárki is törődne, attól félünk, hogy Bányay János mostani intő és figyelmeztető szava szintén csak a fűlek mellett fog elmenni.

Az idegenforgalommal kapcsolatosan meg kell emlékeznünk városunk: Gyergyószentmiklós helyzetével is.

A helyzet itt is ugyanaz, mint Erdély sok részén. A nép napról-napra megy tönkre, keresete semmi, s nincs egyelőre halvány kilátása is arra, hogy elvesztett kereseti forrásait újjal pótolja.

Ezelőtt két-három évvel mozgalmat indítottunk arra, hogy a Gyilkostó természeti szépségeit a város polgársága javára ki kellene használni. Mozgalmunknak eddig meg volt annyi eredménye, hogy a Gyilkostó idegenforgalma meghatványozódott, különösen azóta, hogy a gyilkostói turistaház bérlete megfelelő kézbe jutott.

Akciónk eredménye volt az is, hogy a város főterén egy idegenforgalmi épületet emeltett fel bérlelőjével, sőt felépült a tő környékén az első nyaraló is, mely alapját vetette meg a Gyilkostó, mint üdülőtelpnek kifejlődésére.

Most, a tavasz beálltával, mikor az idegenforgalom újra megindult, az idegenforgalmi iroda ott áll a piac tér közepén, anélkül azonban, hogy hivatásának megfelelőhessen. Ebben az ugynevezett idegenforgalmi helyiség irodájában nincs még egyetlen egy butor darab sem, egyetlen egy jelző tábla, mely felhívna az idegenek figyelmét annak hivatására. Már pedig az lenne az ideális elgondolás, hogy az az iroda fel legyen szerelve telefonhálózattal is, hogy az igényeket mindenben kielégíthesse.

Vagy ott van László Antal városi főmérnöknek egy grandiózus terve a gyilkostói villanytelep kiépítésére, mely hívta volna Gyergyó összes községeinek villanyárammal való ellátására.

Meg van tehát minden adottság ahhoz, hogy Gyergyót, s ennek központját: Gyergyószentmiklós városát, egy idegenforgalmi központtá emeljük.

És mégsem történik semmi.

Épen ezért fel kell hívunk a figyelmét városunk mindenkor vezetőségének arra, hogy ne hagyja elaludni ezt az igen-igen nagyfontosságú kérdést. Ha az emberek részvétlenek is a saját sorsuk jobbrafordulásával szemben, ne legyen ő részvétlen, hiszen tőle vár mindenki iniciatívát és neki állanak rendelkezésére azok az eszközök is, amelyekkel ezt a kérdést dülőre lehetne vinni.

Egy ilyen akció levezetésére elégtelen bármiféle jóakaratu, de dilettáns kezdeményezés épen a rendelkezésre álló eszközök hiánya miatt, mert vajmi kevés ehhez a lelkesedés és jóakaratu.

Kérésünk épen ezért a saját szűk pátriánkban újból csak a város vezetőségéhez fordul, kérve őt, hogy ne engedje elposványosodni azt a szép akciót, amelyet néhány ember ezelőtt pár évvel őszinte lelkesedéssel megindított és amelynek eredménye, habár még nem kellő mértékben is, már eddig is nyilvánvalóvá vált.

Üzleti könyvet
jó papíron, tartós
vászon kötésben
csak a
Sándory
könyvkereskedésben kaphat

Az E. M. E. méhészeti tanfolyama Csikvármegyében.

Az Erdélyi Méhész Egyesület június hó 15-től június hó 25-ig Gyergyóújfaluban méhészeti tanfolyamot rendez, melyre ez uton is felhívja az érdekelte székely méhésztársak figyelmét.

A tanfolyam részvételi díja személyenként maximálisan 300 lej.

A tanfolyam végeztével a hallgatók a tanfolyam látogatását igazoló bizonyítványt kapnak.

Tekintettel arra, hogy a székely méhésztársaknak igen költséges volna az egyesület kolozsvári tanfolyamainak látogatása, az egyesület küldi ki a Székelyföldre szakelőadóját és ez teszi szükségessé a látogatási díj fizetését. Miután így sokkal olcsóbb a tanulási lehetőség, kívánatos volna, hogy székely méhésztársaink közül minél nagyobb számban jelentkezzenek a tanfolyamra.

Különösen Alfalu, Csomafalva, Kilyénfalva, Tekerópatak és Vasláb méhészeire nézve kedvező ez a tanfolyam, mert ők naponként gyakorlati is elsétálhatnak az előadásokra és így a lakásért és élelmezésért nem kell fizetniük. A 300 lej díj pedig oly kevés, hogy az egy parasztkas helyes kezelésénél megtérül már az első évben. A tanfolyamra eddig 35-en jelentkeztek; jórészt olyanok, akik még soha sem foglalkoztak méhészkedéssel, hanem a tanfolyam hallgatása után fognak hozzá. A tanfolyam ideje is igen alkalmas a gazdák részére, mert a tavaszi munkák befejezése után, de a kaszálás kezdete előtt tartatik.

Jelentkezéseket elfogad Birta József tanító Suseni — Gyergyóújfalun.

HIREK.

— Nagy öröm érte városunk „Leányklubját”. Ugyanis elnöknője, Valla Mária a Rigós-fürdőn tartott ez évi kurzuson az előadói versenyen elsőbűtő közűl elnyerte a vándorzászlót „A Dolgozó nő ideálja” című fejtegetésével.

A vándorzászlót minden évben a tanárok és tanárnők közül alakult zsűri azon klubnak ítéli oda, amelynek előadója a legkiválóbb volt, ugytartalom, mint előadás szempontjából.

Ez az öröm lelkesítse a klub minden egyes tagját, hogy hivatásához méltó viselkedéssel, önképzéssel az uri művelt nő típusa legyen. Tartsa szem előtt mindig azt, hogy összetartásban s erős akarattal az eredmény.

— Kitüntetések. A Mon. Oficial 89—930. sz. a következő gyergyói kitüntetéseket közli: A „Steaua Română gradul de ofiter” kitüntetést kapták: dr. Precup Emil, dr. Câmpian, Pacurariu Ioan ügyvédek, a „Coroana României gradul de Cavaler” kitüntetést kapták: Netotian Ioan rendőrkapitány, Cotta Salamon főszolgabíró, Boeriu Artemiu gör. kath. kanonok-esperes és Nap Iuliu kereskedő.

— Kath. Sajtóvállalat részvénytársaság alakult Brassóban 3 millió lej alaptőkével, melynek célja hírlapok és általában sajtótermékek előállításának és forgalombahozatala.

Az alapítás iránt egész Erdély katolikus-ságában élénk érdeklődés mutatkozik úgy, hogy az alaptőke lejegyzése már is biztosítva látszik.

Gyergyószentmiklós városból az alapítók között szerepelnek: dr. László Dezső kamarai képviselő és Puskás István bankigazgató.

— Adomány a gyergyói róm. kath. árvaház részére. Fényes tanujelét adta ismét Isten iránt való nagy szeretetének Lukács Antal gyergyóalfalvi nagybirtokos, aki a gyergyószentmiklói árvaház szegény kápolnája részére két gyönyörű miseruhát ajándékozott. Nem volt az árvaháznak csak egy régi, rongyos fehér miseruhája; ezt teljesen újjalakította gyöngy ujjával Fülöp Józsefné, s így a nagy lelkek jószágából már van egy szép fehér, egy lila s egy fekete miseruha. De még egy piros és zöld miseruhára lenne szükség. Azért ezuton kérjük a mélyen tisztelt közönséget, aki teheti, akinek a jó Isten bővebben adott, kegyeskedjenek hozzájárulni, hogy a még szükségét beszerezhesük. Isten fizesse a nagylelkű adományokat.

A vezetőség.

Adományoztak továbbá: Benedek Mihály keresek 1 drb élő bárányt, Both János és Lepold Antal esztenagondozók 5 kgr. juhsajtot, II. alsó feltizesből Sándor Elek és Blénessy István esztenagondozók 6 kgr. juhsajtot, V. felső feltizes esztenagondozók Kari Vencel és Geré Ferenc 10 kgr. juhsajtot, 2 kgr. ordát. Isten fizesse!

A vezetőség — A napokban szavazták meg a közoktatási törvény módosítását, mely visszaállítja a 8 osztályos gimnáziumot. Már második évében Romániában 7 osztályos gimnáziumok működtek. Sok baj volt amiatt, mert a külföldi egyetemek nem ismerték el a hétosztályos gimnáziumok érettségi bizonyítványát és nem vették fel a romániai ifjúságot az egyetemekre. Az új törvény már ebben az évben életbe lép s így az idén nem lesz érettségi az országban. A 7-osztályos növendékek, akik egyetemre akarnak menni, tovább végzik az 1930—31. tanévben visszaállított 8-ik osztályt is és így csak jövő évben érettségiznek.

— Halálozás. Strasszer Béla szabómester, a gyergyószentmiklói Ipartestület temetkezési segélyosztályának alapításától kezdve tevékeny igazgatója, egyháztanácsos, a Magyar Párt maroshévi tagozatának pénztárnoka, volt ipartestületi elnök Maroshévi elhunyt. Temetése május 15-én délután három órakor volt nagy részvét mellett. A ravatalra a család és testvérek koszorúján kívül a temetkezési segélyosztály helyezett koszorút ügyvezető elnök, Novák Béla által, ki a temetésen a segélyosztályt képviselte, valamint a maroshévi Ipartestület, melynek az elhunyt sok éven át buzgó elnöke volt. Az elhunytban Maroshévi társadalma egy minden jóért lelkesülő, tevékeny tagját, a gyergyószentmiklói Ipartestület temetkezési segélyosztálya az alapítás körül hervadhatatlan érdemeket szerzett buzgó igazgatóját vesztette. Nyugodjék békében!

— A gyergyószentmiklói Ipartestület temetkezési segélyosztálya értesíti maroshévi tagjait, hogy Strasszer Béla ottani igazgató elhunytával az igazgatói teendők elintézéséért Zérig Mihály kereskedő ur volt szíves vállalkozni, aki egy a segélyosztályba való belépéseket, mint a tagdíjbeszedéseket és atemetkezési segélyek kifizetését fogja intézni.

— A Róm. Kath. Népszövetség gyergyószentmiklói tagozatának f. hó 11-én megtartott műsoros közgyűlése szép siker jegyében folyt le. A Laurentzi szálló nagyertermét csaknem zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, amelynek soraiban ott láttuk a szomszéd községek papságát és egyháztanácsos kiküldöttjeit is. Szabó György apát-plebános megnyitójában a gyűlés célját fejtegeti. Köllő Margitka, Sipos Sándor, Vass Erzsébet, Jánosi Béla szavazata nagy hatást váltottak ki. Sándor Imre, a Népszövetség országos szervezetének igazgatója követlen, tartalmas beszédében a szervezet fontosságáról, céljáról beszél. Málnásy Antal néhány dalt énekelt harmoniumkísérettel a közönség óriási tetszésnyilvánítása mellett. Kozma Margitka és György József táncszáma nagyon kedves volt. A Legényegylet vegyeskara két dalt adott elő Vigovszky József karnagy vezetésével, ez alkalommal is tanujelét adva szép haladásának.

— Az Ipartestületek szövetsége valamennyi erdélyi és bánági iparos intézmény nevében memorandumot intéz a kormányhoz, amelyben tiltakozik a csatolt területek kézműiparosságát csőd szélre taszító adókiivetések ellen és a szelmes adókiivetések azonnali revízióját kéri.

Evégből az összes erdélyi és bánági ipartestületek és ipartársulatokhoz nyolc pontból álló kérdőívet bocsátott ki, amelyekre adandó válaszok pontos képet fognak nyújtani arról, hova juttatta 10 év elhibázott gazdasági politikája a csatolt területek háboru előtt még virágzó kézműiparát.

— A Tanító-Egyesület gyűlése. A gyergyói róm. kath. Tanító-Egyesület 1930. május 20-án Kilyénfalván a r. kath. iskolában tartotta tavaszi gyűlését, melyre az egyelet tagjait és tanügy barátait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. 9 órakor szentmise. 2. Biráló tagok kiküldése. 3. Gyakorlati tanítás.

art: Belle Mihály a III. osztályban a román nyelvből. 4. Elnöki megnyitó. 5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 6. Elnöki előterjesztések. 7. Felolvasást tart: Sándor Julia tanítónő. 8. Szavaz: Balázs Sándor tanító. 9. Szántó Ádám beszámolója a felesiki Tanító-Egyesület őszi gyűléséről. 10. A pályamunkák bírálata. Szünet. 11. Énekel a tanítók dalköre. 12. A tanítás méltatása. 13. Indítványok. 14. A jövő gyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítása.

— **Megalakult Kolozsváron az erdélyi kéményseprők szindikátusa.** Erdélyi kéményseprő mesterei elhatározták, hogy érdekeik hatékonyabb védelmére szindikátusba tömörülnek, amelyet f. hó 11-én Kolozsváron meg is alakítottak.

Mikor Erdély valamennyi érdekképviselője érdekei védelmére összefog, igazán csodákozásra késztet, hogy Erdély közbirtokosságai, melyek hatalmas anyagi érdekeket képviselnek és amelyek a székelységnek még egyedüli közvagyonát képezik — még mindig nem látták be annak szükségét, hogy ők is szindikátusba tömörüljenek, pedig állíthatjuk, hogy ez a tömörülés lenne Erdélyszerte az a leghatalmasabb összefogás, amely egy egész nép életlehetőségére kihatna.

Milyen másképpen alakult volna ez Erdélyi Magyar Földhitelintézet létrehozása is, hogyha a közbirtokosságok mint egy ember szólt volna bele az ő hatalmas szavával és vagyoni érdekelttségével.

Talán el fog egyszer jönni ennek is az ideje, csak hogy nehogy akkor már késő legyen. Addig csak pusztuljanak a közbirtokossági vagyonok.

— **Hangos film Gyergyóban.** Minden különösebb áradozás helyett itt adjuk hírül olvasó közönségünknek, hogy az Uránia mozgó ambiciózus vezetője a világ két legnagyobb és legtekélyesebb hangos filmjét lekötötte s azokat még e hó végén műsorára is teszi. „A Noé bárkája és az Éneklő bolond” (Al-Jolson-Sony boy) hangos filmek szenzációs produktumai a tonfilm-gyártmányoknak s bemutatásuk minden egyes alkalommal fenetikus hatást váltott ki az egész világon.

Az Uránia vezetősége mindenesetre önértzetesen mondhatja el a híreszteléssel szemben: Mi nekünk nem a szájunk jár, mi nem beszélünk, helyettünk filmjeink beszélnek.

— **Akció a ház- és boltbérlet redukálásért.** Nagyvárad után most már Marosvásárhely polgársága lépett akcióba a ház- és boltbérlet redukálásért.

Marosvásárhelyt egy negyven tagú kereskedőkből álló küldöttség kereste fel a nagyobb bérháztulajdonosokat, akiknek képviselőiben dr. Erdélyi Mór hivatkozva az általános olcsóbodásra, 25% bérredukciót kértek.

Ugy Nagyváradon, mint Marosvásárhelyen a háztulajdonosok megértéssel fogadták a bérlők kérését, s minden remény megvan ahhoz, hogy a kérés eredményes is fog lenni.

Nagyvárad és Marosvásárhely után a többi városokban is aktuális lenne ennek a kérésnek a felvetése, több városban, így Gyergyószentmiklóson is már több ház- és üzlettulajdonos önként redukálta a ház- és boltbérletet, azonban üdvös ez az akció csak úgy lenne, ha általánosan történne ez a redukáció.

— **A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara közleményei.** A. D. Mauro del Vecchio cég, Catania (Sicilia) összeköttetést keres termény és faszállítás céljából.

Jean Remoundos cég Szalonikiból (Görögország) 50.000 drb bükk vagy tölgy talpfát. Méret: 2,60, 0,24 és 0,14.

Megkeresések és ajánlatok küldhetők az iparkamara közvetítésével.

* **Ha butorra van szüksége,** tekintse meg Hegyesy Lajos asztalosmester raktárát, ahol kemény és puhafa hálók állandóan raktáron vannak. Nagy raktár mindenféle hajlított butorban. Megrendelésre bármilyen asztalosmunkát jutányos áron vállalok. Gheorgheni, Reg. Ferdinand 74.

* **A gyergyóujfalvi egyházközség** keres megvételre jó állapotban levő, tűzálló Wertheim-szekrényt.

— **Az új vasuti menetrend** május hó 15-én lépett életbe. A Galacról induló 49. sz. gyorsvonat Gyergyószentmiklósról érkezik 11 óra 31 perckor, indul 11 ó. 36 p.-kor.

A Székelykocsárdról induló 50. sz. gyorsvonat Gyergyószentmiklósról érkezik 19 ó. 51 p., ind. 19 ó. 58 p.

A Brassó—Székelykocsárd között közlekedő 411. sz. személyvonat Brassóból indul 6 ó. 35 p.-kor, Gyergyószentmiklósról érkezik 12 ó. 20 p., ind. 12 ó. 42 p.

A Székelykocsárd—Brassó között közlekedő 412. sz. személyvonat Gyergyószentmiklósról érkezik 12 ó. 41 p., ind. 12 ó. 55 p., Brassóba érkezik 18 ó. 15 p.

A 413. sz. vonat Brassóból indul 20 ó. 45 p., Gyergyószentmiklósról érkezik 2 ó. 52 p., ind. 3 ó. 02 p.

A 414. sz. vonat Székelykocsárdról Gyergyószentmiklósról érkezik 1 ó. 05 p., ind. 1 ó. 35 p., Brassóba érkezik 7 ó. 48 p.

A Gyergyószentmiklós—Csikszereda között közlekedő 4234. sz. vegyes vonat Gyergyószentmiklósról indul 4 ó. 36 p., Csikszeredába érkezik 7 ó. 30 p.

A Csikszeredából 13 ó. 14 p.-kor induló 4233. sz. vegyes vonat Gyergyószentmiklósról érkezik 16 ó. 05 p.

A Gyergyószentmiklós—Marosvásárhely között közlekedő 4235. sz. vegyes vonat Gyergyószentmiklósról ind. 16 ó. 15 p., Marosvásárhelyre érkezik 21 ó. 52 p.

A Marosvásárhelyről 13 ó. 46 p.-kor induló 4236. sz. vegyes vonat Gyergyószentmiklósról érkezik 19 ó. 29 p.

* **Csukott Schewrolet autó eladó.** Értekezni lehet Biró Ferenc bőrizletében Gyergyószentmiklóson (Gheorgheni, jud. Ciuc.)

* **Egy 12 lóerős lokomobil eladó** Vaslábbon az Ofánál.

* **Mechanikus és sofför állást keres.** Megkeresések a kiadóhivatal útján.

KÖZGAZDASÁG.

Egyenlőtlenség a törvényben.

A fizetéseketelenségek korát éljük. Ma itt, holnap ott szakad el egy fonál, amely még őrizte a látszatot a fizetéseketelenség felett, s amelynek csupa fenntartása is, a látszat, heroikus áldozatokat kívánt és kíván az érdekeltektől.

Nem tudjuk eléggé elítélni a látszatpolitikát akkor, amikor mindnyájan tisztában vagyunk egymás és a saját viszonyainkkal. Az igazi helyes gazdasági politika csakis az lehet, hogy számolva a saját erőnkkel, nyíltan, férfiasan felvenni a küzdelmet a kérelhetetlen valósággal. A látszatpolitika a csalás politikája, csalás másokkal és saját magunkkal szemben, amely amellyel, hogy hazug és célra nem vezető, egyúttal erkölcselen is. A jelen nyomasztó kényszerűséggel szembe kell állítanunk a gazdasági önvédelem politikáját, amely amellyel, hogy észszerű, egyúttal erkölcsös is és gazdaságos.

Sajnos, a törvény ebben a gazdasági önvédelemben nem adja meg egyformán mindannyiunk számára az egyenlő védekezési eszközt.

A törvény ugyanis, mely módot és lehetőséget kínál az ő törvényes eszközeivel arra, hogy a gyáros, a nagyiparos a kényszeregyességi törvénnyel segítsen magán és többé-kevésbé helyrebillentse megingott gazdasági helyzetét, addig ez a törvény nem terjeszti ki hatáskörét például a mezőgazdasági intellektuel osztályra, amely egyformán erős küzdelmet vív a mindennapi nyomorral.

Most ugyanis mi a helyzet? Egy kereskedő, egy nagyiparos, egy gyáros hogyha érzi, hogy fizetési kötelezettségeinek nem tud prompt eleget tenni, nemcsak megadja a törvény neki azt, hogy vagy magán, vagy pedig hivatalos kényszeregyességi tárgyalásokat kezdjen, hanem egyenesen büntető szankcióval kötelezi arra, hogy bizonyos idő eléréstével súlyos következmények terhe mellett maga ellen a csődöt megkérje.

A törvény azonban nemcsak ezekkel a

kategóriákkal szemben ír elő kötelező rendszabályokat, hanem például a bankokkal szemben is, amelyek között az utóbbi időkben gyakran fordultak elő fizetéseketelenségek.

Ezzel szemben például milyen a mezőgazda helyzete? Szép vagyona van, a hitelképességnek tehát a legmegbízhatóbb kritériumával bir, nem is számítva azt az erkölcsi tőkét, amellyel emellett rendelkezik. És egyszerre csak beüt egy rossz időjárás, egy téves és sokszor bűnös gazdaság-politika folytatása az állam részéről, tehát mind olyan körülmények, amelyek önkaratán kívül állanak elő, és egyszer egy szép napon azt veszi észre, hogy belefullad a saját zsirjába és a csőd szélén áll.

Milyen védelmet biztosít most a mezőgazda részére a törvény, hogy sokszor ebből a pillanatnyi fizetéseketelenségből megszabaduljon s ezáltal megmentse nemcsak saját existenciáját, hanem a hitelezők követeléseit is?

Egyáltalán semmit, mert hiszen a mezőgazdának nem nyújt módot a törvény, hogy kényszeregyezséget kérjen, vagy hogy csődöt is kérjen maga ellen, s hogy ezáltal újra talpra állhasson, hanem előtte nincs más mód, mint az, hogy vagy kifizeti százszázalékosan összes adósságait összes járulékaival együtt, vagy pedig újra kell engednie összes vagyonát.

Ez pedig sem ő magára nézve nem megoldási mód, sem pedig hitelezőire nézve, már akiknek legragyobb része el kell hogy veszítse követeléseit, vagy azok legnagyobb részét.

Miért tesz tehát a törvény különbséget kereskedő, nagyiparos, gyáros és a mezőgazda között? Hogyan lehetséges az, hogy míg egyik társadalmi osztály meg tud szabadulni tartozásai 25—75%-a erejéig, addig a másiknak százszázalékosan eleget kell tennie fizetési kötelezettségeinek?

Nem beszélünk arról, hogy a törvény ottalmával hányan élnek vissza, akik minden egyes tönkremenetelükből saját maguk részére még tőkét is kovácsolhatnak.

S nem beszélünk arról sem, hogy míg a törvény segítő eszköze kíván lenni a kereskedő, nagyiparos és gyárosnak, addig például az intellektuelekkel szemben egyenesen kivégző tendenciával bir, mivel kimondja, hogy például egy csődbejutott intellektuel elveszíti diplomáját, állását is.

Ugyanis a törvény tehát míg egyes társadalmi osztályokra nézve a mentőangyal szerepét játssza, más társadalmi osztályoknál megbélyegző hatást gyakorol.

Hol van az megírva, hogy egy gazdasági depresszió nem éppen úgy éri a mezőgazdát és intellektuel is, mint a többi társadalmi osztályt? Milyen törvény az, amelyik nagyobb áldozatokat kíván attól a társadalmi rétegtől, amely amugy is nehezebb anyagi viszonyok között a társadalommal szemben nagyobb kötelezettségekkel tartozik?

Miért van az, hogy míg egyik társadalmi osztálynak meg van a lehetősége arra, hogy bajaiból kilábaljon, addig a másik részére nincsen más menekvés, mint az öngyilkosság?

Ennek a törvény előtti egyenlőtlenségnek tovább nem szabad léteznie. Össze kell fognia minden olyan rétegnek, amelyet a törvény a maga védő sáncaiból kizár és erősen kell követelnie az egyenlő elbánást.

A kormány éppen most tárgyalja a kényszeregyességi törvény revízióját. Mozduljon meg tehát minden egyes gazdasági egyesület, a kisiparosság, csatlakozzék hozzá az intellektuel, a szabadfoglalkozású osztály is, és együttes gyűléseken kell felemelnie a szavát ezen igazságtalan elbánás ellen.

Kétszeresen kötelességünk ez nekünk, különösen kisebbségieknek, akik ebből a minőségünkön kifolyólag is érezzük a gazdasági depresszióval szembeni inferioritásunkat.

Ha meg nem mozdulunk és magunkon nem segítünk, úgy megérdemljük, hogy érezzük is ennek az egyenlőtlenségünknek minden káros következményeit.

Hirdessen a „Gyergyói Ujság“-ban.

Az Urania mozgó hirei.

F. hó 21- 22-én, szerdán és csütörtökön

Az utolsó cárok.

Nagyszabású, orosz tárgyú film-remek, mely a letűnt cári birodalom deszpótáinak hatalmát, párját ritkító fényűzését, szemben a 100 milliós orosz nép nyomorával, könnyeivel és szenvedéseivel állítja elénk. A közkedvelt orosz filmek közt igen előkelő helyet foglal el ez az izig-vérig kitűnő, korhű filmdráma.

24 és 25-én, szombaton és vasárnap

A titokzatos futár.

Ivan Mosjugin, annyi filmdráma feledhetetlen hőse excellál ebben a szenzációs, világsikerért pergő cselekményű, izgalmas, kalandos filmregényben. A rendező bőkezűsége versenyre kél a szcenáriumíró zseniális ötleteivel, mely együttesnek harmadik tagja Ivan Mosjugin filmjátszási művészete bekoronázza a mindenképpen diadalmaskodó filmprodukción. Ez a film a tavaszutói szezon legnagyobb látványossága.

Utban a hangos:

Noé bárkája.**Az éneklő bolond.****Árverési hirdetemény.**

Corbu — Gyergyóholló árlejtést hirdet kápolnája kőműves munkájának elvégzésére. Zárt írásbeli ajánlatok a hollói róm. kath. egyházközségnek Ávéd Istvánhoz nyújtandók be június hó 1-ig. Feltételek ott megtekinthetők.

2-1

Gondnokság.**Szerkesztői üzenet.**

Birta József tanító urnak Alfalu. Hozzánk intézett levelére válaszolva értesítjük, hogy az alfalvi méhészeti tanfolyamra a felhívást lapunk egyik régebbi számában már közöltük. Azonban most is készséggel teszünk eleget kérésének.

Betegség miatt eladó **14 család méh** (10 országos méretű, 4 rakodó) a legszükségesebb felszereléssel tízezer lejtért.

Ugyanott egy **mészhomok** vagy **cementhomok téglát készítő gép** (egyszerre hat drbot készít) kettőezer lejtért.

20 kötetes Révai lexikon tizenhét ezer lejtért

Páll Albert

ny. tanítónál Zetea — Zetelaka. Județul Odorheiu.

2-1

No. 111/1930.

Hirdetmény.

A tekerőpataki közbirtokosság igazgatósága a közbirtokosság vadászterületét 1930 évi május 29-én délután 2 órakor a közbirtokosság irodahelyiségében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1 (egy) évre bérbe adja.

Kikiáltási ár: 500 Lej.

Az árverési feltételeket hivatalos időben bárki megtekintheti az iroda helyiségében.

Valea-Strâmbă, 1930. május 16.

Ferencz József,
közb. jegyző.

Benedek Lajos,
elnök.

Olcsón kapható!**Magastörzsű és törpe****rózsák**

a

legszebb fajokban.

Valamint az összes virág és konyhakerti palánták olcsó árban kaphatók

Patka József kertészetében

(Járványkórház szomszédságában.)

A legmakacsabb **köhögést**, a kínzó **fulladást** és **rekedtséget** bámulatos rövid idő alatt megszünteti. A szájrétget desinficiálja s így a ragályos betegségektől megóvja

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszertárakban.

Ára 20 Lei.

52-47

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszertár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban, tüdővédjeggyel valódi.

Festett koporsók
már 350 lejtől.

FILO KÁROLY

Gyergyó és vidéke legolesőbb, jól bevezetett és dusan felszerelt

Művészies sirkoszoruk 250 lejtől.

„Kegyelet“ disztemetkezési vállalata

Gyergyószentmiklóson, Fogarassy-utca 8. szám alatt. (Róm. kath. plebánia mellett.)

Temetéseket úgy helyben, mint vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **személyesen végez.**

Raktáron tartja az összes temetkezési cikkeket a legizlésesebb kivitelenben.

Vasárnap és ünnepnapokon egész nap nyitva!

10-10

Ha jó és izléses nyomdai és könyvkötészeti munkákat olcsón akar beszerezni, úgy a

Sándory könyvnyomdában

Gyergyószentmiklóson (Gheorgheni, județul Ciuc) kell, hogy leadja rendeléseit.

Figyelem! Izléses levélpapírok, borítékok, memorandumok, ügyvédi nyomtatványok, báli meghívók, árjegyzékek, étlapok, valamint mindenféle könyvkötészeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Szigoruan szolid árak!

Figyelem! Dusan felszerelt könyv- és papírkereskedésben nagy választék dobozos és mappás levélpapírokból, modern levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlékkönyvekből, mindenféle irodai és iskolai felszerelésekből és üzleti könyvekből.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság“

cimű hetilapban helyezze el hirdetését.

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.